

Refleksjonsbrev for mars og april- Jupiter

I januar, februar, mars og april har vi jobbet med temaet **mønster** i prosjektet vårt. For å motivere og inspirere barna til å lage egne mønstre har vi tilført ulike materialer på avdelingen. Vi har jobbet med gjenbruksmaterialer og udefinert materiale. Vi har sortert materialene i bokser og hatt det tilgjengelig på avdelingen. Vi har et lysbord som har blitt en slags arbeidsstasjon for mønsterkreasjoner.

Vi har organisert prosjektet så det er en del av det fysiske miljøet på avdelingen. Materialene er alltid tilgjengelig, og prosjektet er en del av barnas lek på avdelingen. Vi har også valgt å organisere barna i mindre grupper for å jobbe i prosjektøkter. Vi ser at det å jobbe med mønster er noe som krever ro og konsentrasjon.



Bilder fra det fysiske miljøet på avdelingen.

Vi har dokumentert mye av det barna har laget. Refleksjon rundt denne dokumentasjonen kan gi oss svar i forhold til hva barna er opptatt av, og hva barna prøver å oppnå når de lager eller leker med mønstre. Hva er det egentlig barna prøver å finne ut av når de utforsker med materialer og mønstre?

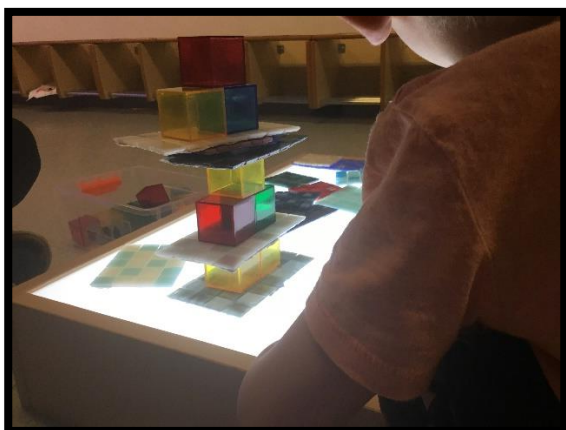
For å få en forståelse for hva barna gjør når de utforsker mønster og struktur, blir det relevant å se nærmere på forskning og teori om mønstre. Teori og forskning kan også hjelpe oss å forstå hvorfor det er viktig å jobbe med mønstre i barnehagen.

Et mønster betyr at man ordner noe i et fast skjema, eller etter en fast struktur.

Det er mønster i alt vi gjør og rundt oss, overalt i verden. Det er for eksempel mønster når vi teller, i ukedager, i musikk, i rutiner i hverdagen og i naturen. Mønster gjør verden mer harmonisk og vakker og enklere å forholde seg til. Vi jobber med mønster for at barna skal få en forståelse for at det finnes sammenhenger i verden, og at vi noen ganger kan finne et mønster i disse sammenhengene. Ved å identifisere og analysere mønster får barna også erfaring med grunnleggende matematisk tenkning som det å analysere strukturer og oppdage mønster og sammenhenger for å løse problemer (Nakken & Thiel 2014).

Det ligger i menneskers natur og lete etter sammenhenger, og lage mønster i omgivelsene sine. Dette gjelder også for barn.

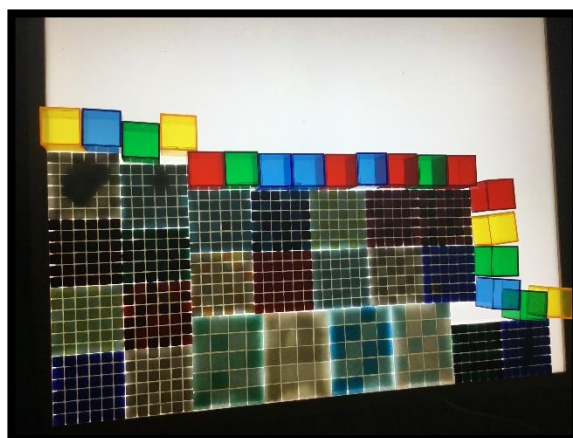
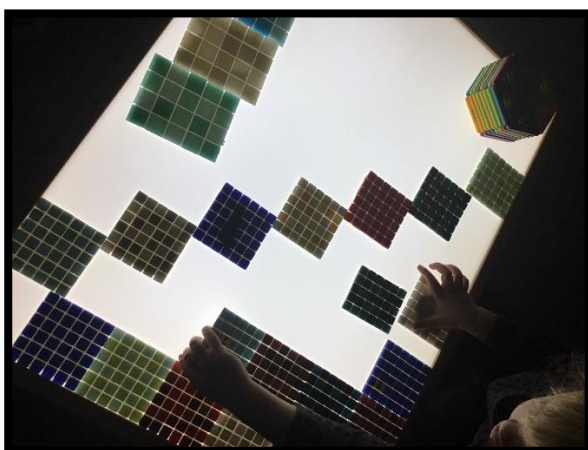
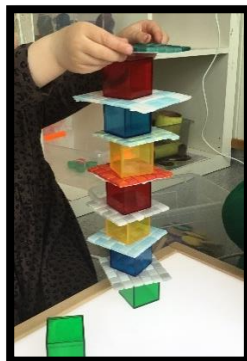
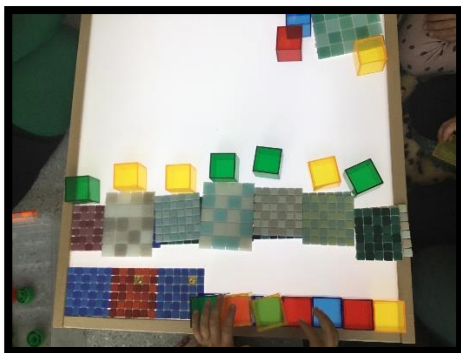
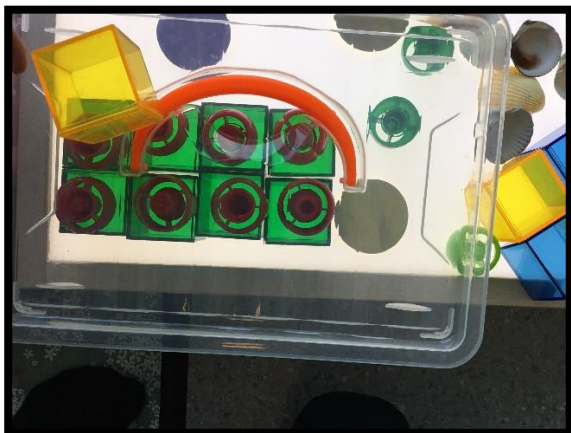
Forskning viser at barn tidlig klarer å identifisere om noe er et mønster eller om det er tilfeldig. For å jobbe med mønster må barna analysere mønsterets oppbygning.



Dokumentasjon av repeterende mønster.

Hvis vi ser på eksempelet over kan vi se at dette er et *repeterende mønster*. Et *repeterende mønster* er når en bestemt del blir repetert igjen og igjen. Her var det en voksen som bygde den første delen av mønsteret med mosaikk nederst, så tre kolosser også mosaikk igjen. Barnet på bildet fortsetter på det samme mønsteret, mosaikk, så tre klosser, så mosaikk osv. I dokumentasjonen kommer det tydelig frem at barnet har forstått strukturen i mønsteret. Det er ikke alltid barna kan fortelle oss med ord at de har forstått ulike strukturer, men de kan vise

oss at de har forstått, sånn som i eksempelet over. Barnet på bilde må ha forstått mønsterets struktur, for å kunne fortsette mønsteret.



Her er andre eksempler på repeterende mønster som barna har laget.

Vi ser også at noen av barna begynner å sette ord på strukturene i mønsteret. Hvis man ser på bilde til venstre i eksempelet under, så forteller barnet som har laget dette mønsteret at det er blått, rødt, blått, rødt, blått osv.



Til høyre eksempel på økende mønster.

Har vi da fått noen svar på hvorfor barna lager mønster, eller hva det er barna gjør når de utforsker strukturer med mønster? Utforsker de med form og farge? Lager de mønster fordi det er estetisk og fint å se på? Utforsker barna kanskje strukturer, sammenhenger eller hvordan noe gjentar seg? Det er ikke så enkelt å svare på, og kanskje finnes det ikke et riktig svar. Det vi vet er at barna viser stor interesse for å utforske materialer og strukturer med mønster. Dette virker som utforskning med mønster er motiverende og meningsfullt for barna på Jupiter.

Det er spennende å se hva slags materialer som motiverer barna til å lage mønster. Vi har erfart at farge, form og store mengder av like materialer, er noe som interesserer barna. Dette er ting påvirker om de vil lage mønster eller ikke. Vi tenker at veien videre i prosjektet kan være å introdusere ulike naturmaterialer. Vi kan for eksempel ta med materialene inn og se hvordan barna utforsker, og hva de lager. Ellers tenker vi at det hadde vært spennende å ta med prosjektet ut. Kanskje ser vi mønstre i naturen? Vi har også snakket om at vi må bli flinkere til å reflektere sammen med barna, og gi barna rom til å sette ord på sine egne tanker og opplevelser rundt prosjektet.

